

החלקת יואב מביא רא"י למסקנתו מהא דמספקא ל"י לש"ס בברכות כ: בנשים בברומ"ז אי חייבות מה"ת או רק מדרבנן, וקאמר דנ"מ להוציא אחרים יד"ת, ולמה לא קאמר בפשיטות דאם סברה שהוא דרבנן ובאמת הוא דאורייתא, הרי לא יצא כלל.

ואף דקא' אליבא דרבא דסובר מצות אצ"כ, מ"מ כיון דסברה שהוא מדרבנן הרי כלא ידעה שהיוס פסח דלכרי"ע ל"מ.

אבל נ"ל דהא לק"מ, דהגמ' דנה שם אם זה מה"ת או מדרבנן, ואומרת דנ"מ להוציא אחרים אי מהני אם לאו, אבל לגבי כונה לא צריך לומר נ"מ כיון דאף אם יישאר חספן, חכוין כדברי הבכורי יעקב: אם מה"ת כוננה לקיים מצוה מה"ת ואי מדרבנן מכונת לקיים מצוה דרבנן.

ועוד הביא רא"י לדבריו, מהא דאיתא בקדושין מ"ח. דהמקדש בשטר והי' פסול מחמת שלא לשמה וכדומה, מ"מ מקודשת מה"ת מחמת קדושי כסף אם יש בשטר ש"פ אף דלא נחכוין כלל בחתורת כסף. אלא צ"ל דכיון דקידש לשם קידושין די בכך, ודמציא להא דאיתא ביבמות נ"ב: גבי יבמה דכין דקדשה לשום אישות ובין דקדשה לשום יבמות צריכה גט, דהוי כעודר בנכסי גר זה וכסבור דשל גר אחר דקני. וא"כ ה"ה הכא כנ"ד כיון דמ"מ נחכוין למצוה דרבנן, מהני לדאורייתא.

וני"ל דלא דמיא, דשם נחכוין לקנין לזכות בזה ורי בכך וזכה בנכסים בהם עשה הקנין ונחכוין לקנותם, והי"ה בקדושין דכיון דנחכוין לקדשה ועשה מעשה דהוא מעשה קנין בקדושין די בכך. משא"כ בהא דצריך כונה לקיום המצוה והיא מעכבת, אם רצה לקיים מצוה מה"ת ומכוין לקיים מצוה דרבנן, א"א לומר דמהני כיון דהוא עובר על איסור דכל חגרע. ואף אי נמא דהאיסור כל חגרע אינו פוגם בדיעבד בכונה, כיצד נאמר דלכתחילה יעשה כן כשבכך עובר איסור. ועוד, דדמיא למצוה הכאה בעבירה, וכיצד נמא דמהני כונה דעל ידה עובר איסור.

ועוד הביא רא"י מקושית הראשונים איך אנו רשאים לאכול בשמיני עצרת בסוכה בחו"ל, הא עוברים בכל חוסיף, ואף דשלא בזמנה כעי כונה, מ"מ הרי מתכוין ליצאת יד"ת מצוה דרבנן. ומאי קי' הרי ממ"נ מדאורייתא איך זה כונה המצוה וליצא כל חוסיף, ומדרבנן הרי הוא חייב. אלא חזינן מהא דאם חייב מה"ת, כונה לקיים מצוה דרבנן מהני, ולכן הקי' הרי נחשב דמכוין כונה דמהני לדאורייתא וא"פ עובר בכל חוסיף. ועוד כ' דמוכת כן מחוס' ר"ה כ"ח: ד"ה ומנא תימרא